

Sygn. akt IV Pa 66/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 listopada 2015r.

Sąd Okręgowy w Elblągu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Alicja Romanowska

Sędziowie: SO Grażyna Borzestowska (spr.)

SO Renata Żywicka

Protokolant : st. sekr. sądowy Łukasz Szramke

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2015r. w Elblągu

na rozprawie sprawy z powództwa Skarbu Państwa - (...) w O.

przeciwko I. S.

o zapłatę

i z powództwa wzajemnego I. S.

przeciwko Skarbowi Państwa – (...) w O.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powoda – pozwanego wzajemnego

od wyroku Sądu Rejonowego w Elblągu

z dnia **25 czerwca 2015r.**, sygn. akt **IV P 82/15 Pm upr**

oddala apelację.

SSO Grażyna Borzestowska (spr.)	SSO Alicja Romanowska	SSO Renata Żywicka
---------------------------------	-----------------------	--------------------

Sygn. akt IV Pa 66/15

UZASADNIENIE

W dniu 19 marca 2015 roku do Sądu Rejonowego w Elblągu IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wpłynął pozew Skarbu Państwa – (...) w O. przeciwko I. S. o zapłatę kwoty 407 zł.

W uzasadnieniu żądania powód wskazał, iż pozwana pełniła służbę na stanowisku młodszego eksperta (...) w Urzędzie (...) w E.. Podniósł on, że w wyniku nieprawidłowości w określeniu przebiegu i okresu służby, pozwanej błędnie zaliczono okres jednoczesnego pozostawania w stosunku pracy u dwóch pracodawców tj. w (...) i w Delikatesach

(...) od dnia 1 stycznia 1998 roku do dnia 16 czerwca 1998 roku, co spowodowało nieprawidłowe naliczenie dodatku za wieloletnią służbę zawyżając go o 1% i w konsekwencji doszło do wypłacenia na rzecz pozwanej nienależnego świadczenia.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości.

I. S. podniosła, iż roszczenie powoda jest bezpodstawne, albowiem przez cały okres pełnienia służby tj. od dnia 29 grudnia 2003 roku powód wypłacał dodatek stażowy nieprawidłowo, albowiem przy wyliczeniu dodatku nie uwzględniono okresów pobierania zasiłku dla bezrobotnych, co skutkowało wypłaceniem niższego dodatku stażowego o 3%. Pozwana wskazała ponadto, iż w dniu 16 września 2014 roku poinformowana została o błędnym naliczeniu okresu zatrudnienia, co w konsekwencji doprowadziło do wypłaty dodatku stażowego zawyżonego o 1%.

W dalszej części uzasadnienia pozwana wskazała ponadto, iż w skutek nie zaliczenia przez powoda do stażu pracy 3-letniego okresu pobierania zasiłku z Powiatowego Urzędu Pracy, nie wypłacony jej został dodatek stażowy w kwocie 2.880,36 zł (kwota nie objęta okresem przedawnienia). I. S. wskazała także, że po odjęciu kwoty żądanej przez powoda tj. 406,89 zł pozostała niewypłacona kwota 2.473,47 zł, o której zapłatę pozwana wniosła powództwem wzajemnym.

Pismem procesowym z dnia 19 maja 2015 roku powód Skarb Państwa – (...) w O. ograniczył żądanie pozwu do kwoty 328,60 zł. Ponadto powód-pozwany wzajemny wniósł o oddalenie powództwa I. S..

Powód wskazał, że ograniczenie żądania pozwu podyktowane było trzyletnim okresem przedawnienia zgodnie z art. 165 ustawy o Służbie Celnej.

Pozwana I. S. pismem procesowym z dnia 11 czerwca 2015 roku rozszerzyła powództwo wzajemne do kwoty 2.826,36 zł netto wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 listopada 2011 roku do dnia zapłaty.

Wyrokiem z dnia 25 czerwca 2015r. Sad Rejonowy w Elblągu w punkcie I oddalił powództwo Skarbu Państwa – (...) w O., w punkcie II zasądził od pozwanego Skarbu Państwa – (...) w O. na rzecz powódki I. S. kwotę 2 473,47 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 kwietnia 2015r. do dnia zapłaty.

Rozstrzygnięcie swoje Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach i rozważaniach:

I. S. – pozwana (powódka wzajemna) zarejestrowana została w Powiatowym Urzędzie Pracy w E. jako osoba bezrobotna w okresie od dnia 14 czerwca. W okresie od dnia 14 września 1993 roku do dnia 11 czerwca 1994 roku, od dnia 2 lutego 1995 roku do dnia 10 października 1995 roku, od dnia 11 października 1995 roku do dnia 5 lutego 1996 roku, od dnia 6 lutego 1996 roku do dnia 29 maja 1996 roku oraz od dnia 22 września 2001 roku do dnia 21 września 2002 roku I. S. pobierała zasiłek dla bezrobotnych.

Pozwana (powódka wzajemna) w okresie od dnia 15 lipca 1994 roku do dnia 31 stycznia 1995 roku zatrudniona była w Delikatesach >>E.<< E. P. na stanowisku sprzedawcy.

I. S. podjęła zatrudnienie w (...) A. K. w E. na stanowisku pracownika administracyjnego w okresie od dnia 1 maja 1997 roku do dnia 16 czerwca 1998 roku w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu, oraz w okresie od dnia 1 stycznia 1998 roku do dnia 13 września 2001 roku w Delikatesach >>E.<< E. P. w wymiarze $\frac{1}{2}$ etatu na stanowisku doradcy prawnego, a w dniu 29 grudnia 2003 roku mianowana została do służby przygotowawczej w (...) w O. na stanowisko służbowe młodszego kontrolera (...) i nadany jej został stopień aplikanta (...).

Pozwana (powódka wzajemna) w okresie od dnia 14 lipca 2005 roku do dnia 13 września 2005 roku oraz od dnia 6 listopada 2008 roku do dnia 26 stycznia 2009 roku korzystała z urlopu wychowawczego.

I. S. z dniem 30 listopada 2009 roku mianowana została na stopień młodszego rachmistrza (...) w korpusie podoficerów (...), po czym z dniem 26 stycznia 2012 roku mianowana została na stopień służbowy rachmistrza (...) w korpusie podoficerów (...).

W okresie od 1 stycznia 2011 roku do dnia 31 sierpnia 2014 roku pozwanej (powódce wzajemnej) wypłacony został dodatek za wieloletnią służbę w wysokości:

- w okresie od dnia 1 stycznia 2011 roku do dnia 31 sierpnia 2011 roku – 12%;
- w okresie od dnia 1 września 2011 roku do dnia 31 sierpnia 2012 roku – 13%;
- w okresie od dnia 1 września 2012 roku do dnia 31 sierpnia 2013 roku – 14%;
- w okresie od dnia 1 września 2013 roku do dnia 31 sierpnia 2014 roku – 15%.

W ocenie Sądu Rejonowego powództwo Skarbu Państwa – (...) w O. przeciwko I. S. nie było uzasadnione.

Powództwo wzajemne I. S. przeciwko Skarbowi Państwa – (...) w O. było w pełni uzasadnione.

Sąd Rejonowy dokonując ustaleń faktycznych w niniejszym postępowaniu opierał się przede wszystkim na dokumentach znajdujących się w aktach osobowych pozwanej (powódki wzajemnej), jak i tej znajdującej się w aktach sprawy, których to wiarygodności strony postępowania nie kwestionowały.

Sąd Rejonowy również nie znalazł podstaw, aby waloru wiarygodności im odmówić.

W niniejszym postępowaniu powód Skarb Państwa – (...) w E. (pozwany wzajemny) domagał się, aby pozwana I. S. (powódka wzajemna) zapłaciła na jego rzecz kwotę 407 zł tytułem nadpłaconego dodatku stażowego. Pozwana I. S. (powódka wzajemna) domagała się, aby powód (pozwany wzajemny) Skarb Państwa – (...) w E. zapłacił na jej rzecz kwotę 2.473,47 zł tytułem niedopłaty dodatku stażowego wynikającego z nieuwzględnienia 3-letniego okresu pobierania zasiłku.

Zgodnie z art. 153 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o Służbie Celnej (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 990) dodatek za wieloletnią służbę przysługuje po 2 latach służby, w wysokości wynoszącej 2% uposażenia zasadniczego. Dodatek ten wzrasta o 1% za każdy dalszy rok służby, aż do osiągnięcia 20% uposażenia zasadniczego po 20 latach służby, oraz o 0,5% za każdy następny rok służby – łącznie do wysokości 25% po 30 latach służby. Do okresów służby uprawniających do dodatku, wlicza się poprzednie zakończone okresy służby lub zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresy pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze. Do okresów pracy, nie wlicza się natomiast okresów zatrudnienia w partii komunistycznej (Polskiej Partii Robotniczej i Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej), a także w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnieniu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1994-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2013 r., poz. 1388). Dodatek za wieloletnią służbę jest wypłacany, począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym funkcjonariusz nabył prawo do tego dodatku lub wyższej stawki dodatku, jeżeli nabycie prawa nastąpiło w ciągu miesiąca.

Jak stanowi przepis art. 165 ww. ustawy roszczenia z tytułu prawa do uposażenia i innych świadczeń oraz należności pieniężnych ulegają przedawnieniu z upływem lat 3 od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Bieg przedawnienia roszczenia z tytułu uposażenia i innych świadczeń oraz należności pieniężnych przerywa każda czynność pod kierownikiem urzędu, podjęta bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia roszczenia, jak również uznanie roszczenia. W przypadku zwłoki w wypłacie uposażenia, innych świadczeń oraz należności pieniężnych funkcjonariuszowi przysługują odsetki ustawowe od dnia, w którym uposażenie, inne świadczenie lub należności pieniężne stały się wymagalne.

Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z art. 79 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 149) okresy pobierania zasiłku i stypendium przyznanych na podstawie art. 41 ust. 1, art. 53 ust. 6 i art. 53g ust. 1 wlicza się do okresu pracy wymaganego do nabycia lub zachowania uprawnień pracowniczych oraz okresów składkowych w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Okresów pobierania zasiłku i stypendium nie wlicza się jednak do okresów wymaganych do nabycia

prawa oraz ustalenia wysokości i okresu pobierania zasiłku, okresu zatrudnienia, od którego zależy nabycie prawa do urlopu wypoczynkowego oraz stażu pracy określonego w odrębnych przepisach, wymaganego do wykonywania niektórych zawodów.

Uprawnieniami pracowniczymi w rozumieniu ww. ustawy są przykładowo – prawo do dodatku za wieloletnią pracę (tzw. dodatek stażowy, wysługa lat) czy też prawo do nagrody jubileuszowej.

Sąd Rejonowy wskazał, że co do zasady składniki wynagrodzenia za pracę, przysługujące za okres dłuższy niż jeden miesiąc w tym także dodatek stażowy wypłaca się „terminowo” w terminach określonych przepisami prawa pracy, którymi są postanowienia regulaminów pracy lub inne przepisy prawa pracy. Regulacje takie potwierdzają jedynie terminowy charakter wszelkich wierzytelności z tytułu wynagrodzeń za pracę.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 czerwca 2010 roku, sygn. akt I PK 31/10, LEX nr 818424 wypowiedział się, iż: „... 2. Pracownik, który nie zawinił ani nie przyczynił się w żaden sposób do wypłaty nienależnego mu wynagrodzenia za pracę, co do zasady nie musi liczyć się z obowiązkiem zwrotu tego typu płatności ze stosunku pracy choćby nie były mu one należne, ponieważ pracownik ma prawo swobodnego dysponowania wypłaconym mu wynagrodzeniem za pracę, które z reguły zużywa na własne potrzeby w taki sposób, że nie jest już wzbogacony”.

W przedmiotowym postępowaniu Sąd Rejonowy nie dopatrywał się winy pozwanej (powódki wzajemnej) w przyczynieniu się do wypłaty nienależnego jej składnika wynagrodzenia za pracę. Pozwana w sposób prawidłowy już w pierwszej korespondencji kierowanej do powoda wskazała wszystkie okresy poprzedniego zatrudnienia i tym samym nie mogła być odpowiedzialna za błąd pracodawcy.

Również Sąd Najwyższy w ww. wyroku wskazał, że: „Pracodawca nie może domagać się od pracownika zwrotu nienależnie wypłaconej pensji, jeśli księgowy lub elektroniczny system pomylił się w wyliczeniach. W takiej sytuacji nie może mu zarzucić bezpodstawnego wzbogacenia się”.

Nadto Sąd rejonowy wskazał, iż w myśl powołanych wyżej przepisów powód (pozwany wzajemny) błędnie dokonał przeliczenia stażu pracy pozwanej (powódki wzajemnej) nie zaliczając do tego stażu okresu pobierania przez pozwaną zasiłku z Powiatowego Urzędu Pracy, co skutkowało wypłatą niższego dodatku za wieloletnią służbę.

W niekwestionowanym przez stronę powodową (pozwana wzajemną) zestawieniu, pozwana w sposób szczegółowy przedstawiła niewypłacony należny dodatek za wieloletnią służbę w okresie od października 2011 roku do września 2014 roku, uwzględniając przy tym 3-letni okres przedawnienia, w kwocie 2.826,36 zł.

W pozwie wzajemnym I. S. wniosła o zasądzenie od Skarbu Państwa – (...) w E. kwoty 2.473,47 zł. Z kolei w piśmie procesowym z dnia 11 czerwca 2015 roku rozszerzyła ona powództwo do kwoty 2.826,36 zł.

Sąd Rejonowy wskazał, iż w art. 505¹ k.p.c. ustawodawca określił, że postępowanie uproszczone stosuje się w sprawach o roszczenia wynikające z umów, jeżeli wartość przedmiotu sporu nie przekracza 10.000 zł. Natomiast jak stanowi art. 505⁴ § 1 k.p.c. zmiana powództwa jest niedopuszczalna. W tym stanie rzeczy niedopuszczalne było rozszerzenie powództwa przez pozwaną.

Mając na uwadze całokształt okoliczności, Sąd Rejonowy na zasadzie art. 153, art. 165 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o Służbie Celnej (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 990) i art. 79 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 149) orzekł jak w pkt I wyroku oraz na zasadzie art. 153, art. 165 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o Służbie Celnej (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 990) i art. 79 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 149) w zw. z art. 505⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w pkt II wyroku.

Apelacje od powyższego wyroku wywiódł po powód- pozwany wzajemny zaskarżając powyższy wyrok w całości zarzucając mu naruszenie:

- prawa materialnego tj. art. 153 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej Q.t Dz.U. z 2015 r. poz. 990), przez przyjęcie, że pozwanej - powódce wzajemnej przysługuje prawo do wyższego dodatku za wieloletnią służbę za trzyletni okres przed przedłożeniem dokumentów uprawniających do tego dodatku oraz oddalenie roszczenia powoda - pozwanego wzajemnego co do nadpłaconego dodatku za wieloletnią służbę przez odwołanie się do zasad prawa pracy z pominięciem faktu, że między stronami istnieje stosunek służbowy, a nie stosunek pracy i powoda obowiązują zasady prawa finansów publicznych,

- naruszenie przepisów postępowania tj. art. 505¹ kpc przez rozpatrzenie sprawy w trybie uproszczonym pomimo, że stron nie łączy stosunek umowny - pracy, a stosunek służbowy.

Mając na względzie powyższe powód- pozwany wzajemny wniósł o:

1. zmianę wyroku poprzez uznanie roszczenia powoda - pozwanego wzajemnego i zasądzenie na jego rzecz kwoty 328,60 zł i oddalenie powództwa pozwanej – powódki wzajemnej lub jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji,
2. zasądzenie kosztów procesu w tym kosztów apelacji i zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelacji powód-pozwany wzajemny wskazał:

„Przede wszystkim należy zauważyć, że pozwaną łączy z powodem stosunek służbowy o charakterze administracyjnym, co wielokrotnie podkreślone zostało przez orzecznictwo, tak za rządów ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej (Dz.U. z 2004 r. Nr 156, poz. 1641 ze zm), jak i obecnie obowiązującej ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. Nr 168 poz. 1323. ze zm.). W sprawie tej wypowiedział się np. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 23 stycznia 2007 r. sygn. akt II SA/Wa 2031/06 (LEX nr 299847), w którym stwierdził, że „stosunek funkcjonariusza (...), stosownie do przepisu art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej (Dz.U. z 2004 r. Nr 156, poz. 1641 ze zm), powstaje w drodze mianowania na podstawie dobrowolnego zgłoszenia się do służby. Wynika z tego, że konsensusu stron wymaga jedynie zadecydowanie o przyjęciu do służby, a nie ustalenie warunków pełnienia tej służby. Istotą służby jest zaś dyspozycyjność funkcjonariuszy i dlatego temu stosunkowi służbowemu nadano charakter stosunku administracyjnoprawnego, a więc takiego, w którym organ jednostronnie i władczo kształtuje sytuację prawną funkcjonariusza. Jeżeli chodzi o zastosowanie przepisów Kodeksu pracy do funkcjonariuszy celnych, to mają one zastosowanie tylko w kwestiach wyraźnie wskazanych w przepisach ustawy o Służbie Celnej.” Podobnie Naczelny Sąd Administracyjny w postanowieniu z 09.09.2011 r. sygn. akt I OSK 1491/11: Ustawa o służbie celnej w art. 78 stanowi, iż stosunek służbowy funkcjonariusza (...) powstaje w drodze mianowania na podstawie zgłoszenia się do służby. Każdy kto decyduje się na dobrowolne przystąpienie do tego rodzaju służby zyskuje większą w porównaniu z pracownikami umownymi stabilizację zatrudnienia. W zamian za to rezygnuje z pewnej części swobód obywatelskich, w tym decyduje się automatycznie na ograniczenie swego prawa do sądu. W podobnym tonie wyrażane są poglądy w wyrokach wydawanych przez inne sądy. **Sąd odwołanie się do orzecznictwa w zakresie prawa pracy nie zawsze jest uzasadnione.** W wielu bowiem kwestiach przepisy ustawy o służbie celnej inaczej, niż przepisy prawa pracy, regulują stosunek służbowy funkcjonariuszy celnych i są to rozwiązania na korzyść, jak i nierzadko na niekorzyść funkcjonariuszy celnych. Dobrym przykładem jest tu podjęta przez **Sąd Najwyższy uchwała z dnia 5 czerwca 2008 r. (sygn. akt II PZP 9/08), w której SN stwierdził, że „funkcjonariuszowi celnemu zwolnionemu ze służby decyzją dyrektora (...) na podstawie art. 25 ust. 1 pkt 8a ustawy z dnia 24 lipca 1999r. o Służbie Celnej (jednolity tekst: Dz. U. z 2004r. Nr 156, poz. 1641 ze zm.), następnie uchyloną prawomocnym wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego jako niezgodną z prawem i niepodlegającą wykonaniu, nie przysługuje po powrocie do służby uposażenie za czas pozostawania poza służbą; nie wyłącza to możliwości dochodzenia roszczenia o odszkodowanie na zasadach ogólnych.”** (obecnie ustawa z 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej reguluje tą kwestię w art. 108).

Orzekając Sąd powinien mieć zatem na względzie różnice w uregulowaniach stosunku służbowego funkcjonariuszy celnych i pracowników. Często Dyrektor (...) związany jest regulacjami w postaci ustawy i rozporządzenia i nie może wypłacić określonych należności tylko dlatego, że według interpretacji funkcjonariusza jakieś świadczenie się należy. Także zobowiązany jest do egzekwowania nienależnie wypłaconych świadczeń, gdyż każda wypłata świadczenia niezgodnie z przepisami może być przesłanką pociągnięcia do odpowiedzialności za naruszenie zasad finansów publicznych.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Elblągu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych uznał za bezzasadne roszczenie Skarbu Państwa - (...) w O. z tytułu nienależnie wypłaconego pozwanej dodatku powołując się na znane orzecznictwo dotyczące stosunku pracy i nie uwzględniając istoty wiążącego strony stosunku służbowego. Należy bowiem zauważyć, że zgodnie z art. 189 ustawy o Służbie Celnej spory o roszczenia ze stosunku służbowego funkcjonariuszy w sprawach niewymienionych w art. 188 ust. 1 rozpatruje sąd właściwy w sprawach z zakresu prawa pracy, co wcale nie znaczy, iż są to sprawy z zakresu prawa pracy. Stąd też niewłaściwym było rozpatrzenie sporu w trybie uproszczonym.

Zasądzając na rzecz pozwanej - powódki wzajemnej kwotę 2473,47 zł Sąd I instancji uznał jej roszczenie za oczywiście zasadne i w ogóle nie ustosunkował się do kwestii momentu nabycia prawa do dodatku za wieloletnią służbę. Powód - pozwany wzajemny nie kwestionuje prawa do zaliczenia wskazanych okresów pobierania zasiłków zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Natomiast podnosił, że prawo do nabycia wyższego z tego tytułu dodatku stażowego powstaje od dnia wykazania tego okresu. Dokumenty wskazujące prawo do wyższego dodatku pozwana - powódka wzajemna przedłożyła we wrześniu 2014 r. i zgodnie z art. 153 ust. 5 ustawy o Służbie Celnej (...) w O. dodatek ten zaczęła wypłacać od października 2014 r. Powód - pozwany wzajemny wskazywał, że analogiczne zastosowanie mają tu zasady przy ustalaniu okresów do nagrody jubileuszowej. Pozwana - powódka wzajemna uzasadnia swoje roszczenie tym, że czym innym jest moment nabycia prawa, a czym innym moment jego udokumentowania. Można jednakże stwierdzić, że dopóki nie udowodni się tego prawa, to się go nie nabywa. Skąd ma bowiem wypłacający dodatek wiedzieć, że komuś przysługuje prawo, gdy nie posiada informacji na ten temat. Sąd funkcjonariusz nabywa prawo do dodatku z chwilą jego udokumentowania. Urząd kierujący się zasadami finansów publicznych nie może wypłacać należności nie mając ku temu podstaw.

Biorąc powyższe pod uwagę wnioski apelacji należy uznać za uzasadnione”

Pozwana- powódka wzajemna w odpowiedzi na apelację wniosła o oddalenie apelacji jako bezzasadnej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda – pozwanego wzajemnego nie zasługiwała na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że trafny okazał się zarzut apelującego naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisów postępowania, tj. art. 505¹ kpc poprzez rozpatrzenie sprawy w trybie uproszczonym. Stosownie do tego artykułu, przepisy o postępowaniu uproszczonym stosuje się w następujących sprawach należących do właściwości sądów rejonowych:

- 1) o roszczenia wynikające z umów, jeżeli wartość przedmiotu sporu nie przekracza dziesięciu tysięcy złotych, a w sprawach o roszczenia wynikające z rękojmi, gwarancji jakości lub z niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową sprzedaży konsumenckiej, jeżeli wartość przedmiotu umowy nie przekracza tej kwoty;
- 2) o zapłatę czynszu najmu lokali mieszkalnych i opłat obciążających najemcę oraz opłat z tytułu korzystania z lokalu mieszkalnego w spółdzielni mieszkaniowej bez względu na wartość przedmiotu sporu.

Niniejsza sprawa nie podlegała rozpoznaniu w trybie uproszczonym, gdyż roszczenie nie wywodzi się z umowy o pracę, lecz ze stosunku służbowego funkcjonariusza służby celnej. Pomimo tego, że sprawa była prowadzona w Sądzie Rejonowym w Elblągu w trybie uproszczonym, to nie doszło jednak do naruszenia przepisów o składzie sądu.

Zarządzeniem z dnia 14.08.2015r. sprawa została skierowana do postępowania zwykłego i została rozpoznana w sądzie odwoławczym w składzie trzech sędziów zawodowych (por.505¹ pkt 1 kpc i art. 367 § 3 kpc).

Bezzasadny był natomiast zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisów prawa materialnego, tj. art. 153 ust.5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o Służbie Celnej.

Stosownie do art. 153 ust.1 i 2 cyt. ustawy dodatek za wieloletnią służbę przysługuje po 2 latach służby, w wysokości wynoszącej 2% uposażenia zasadniczego. Dodatek ten wzrasta o 1% za każdy dalszy rok służby, aż do osiągnięcia 20% uposażenia zasadniczego po 20 latach służby, oraz o 0,5% za każdy następny rok służby - łącznie do wysokości 25% po 30 latach służby. Stosownie do ust.3 do okresów służby uprawniających do dodatku, o którym mowa w ust. 1, wlicza się poprzednie zakończone okresy służby lub zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

Ust.1 i 2 art. 153 ustawy określa przesłanki, po ziszczeniu się których powstaje prawo do dodatku za wieloletnią pracę. Natomiast ust.5 art. 153 określa termin wypłaty dodatku, stanowiąc, że dodatek jest wypłacany, począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym funkcjonariusz nabył prawo do tego dodatku lub wyższej stawki dodatku, jeżeli nabycie prawa nastąpiło w ciągu miesiąca. Żaden przepis ustawy nie uzależnia nabycia prawa do dodatku od przedłożenia dokumentów uprawniających do dodatku. Oczywiście, aby został wypłacony pracownikowi dodatek za wieloletnią pracę, to musi on udowodnić (udokumentować), że taki dodatek mu przysługuje, bądź że przysługuje mu w wyższej wysokości. Fakt ten pozwana – powódka wzajemna udowodniła, co było bezsporne między stronami.

Skoro, stosownie do art. 165 ust.1 cyt. wyżej ustawy roszczenia z tytułu prawa do uposażenia i innych świadczeń oraz należności pieniężnych ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne, zatem zasadne było powództwo wzajemne o dodatek za wieloletnią pracę. Nadto, co było bezsporne między stronami, część należnego pozwanej-powódce wzajemnej dodatku za wieloletnią pracę za sporny okres została już wypłacona (kwota dochodzona przez powoda-pozwanego wzajemnego), zatem co do zasady prawidłowo Sąd Rejonowy dokonał pomniejszenia dochodzonej kwoty. Wskazać jedynie należy, że co do wysokości potrąconej kwoty Sąd Rejonowy dopuścił się błędu, nie zauważając, że powód-pozwany wzajemny ograniczył powództwo pismem z dnia 18 maja 2015r. (k.50) do kwoty 328,40zł. Jednakże z uwagi na niezaskarżenie wyroku przez pozwaną-powódkę wzajemną, fakt ten nie miał znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Mając powyższe na uwadze apelacja powoda-pozwanego wzajemnego jako bezzasadna na mocy art. 385 kpc podlegała oddaleniu.

SSO Grażyna Borzestowska SSO Alicja Romanowska SSO Renata Żywicka